

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ТА КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

ОБЛІКОВА КАРТКА
об'єкта культурної спадщини

Група курганів
(найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Комплекс	На державний облік не взято

1. Дата утворення об'єкта:

Ранній залізний вік, скіфський час, VII — IV ст. до н. е.

2. Місцезнаходження об'єкта

м. Полтава, Полтавська міська рада, Київський район, с-ще Дальні Яківці, вул. Академіка Квасницького, у лісовому масиві, за 0,6 км на південний захід від Яківчанського шляхопроводу через залізницю «Київ – Харків».

Географічні координати курганів комплексу:

№ п/п	Координати умовних центрів насипів, градуси, мінути, секунди (datum WGS 84)	
	N	O
1	49°37'20,975"	34°34'24,276"
2	49°37'20,910"	34°34'22,890"
3	49°37'19,769"	34°34'24,179"

Під'їзд у м. Полтаві — автобусом № 4 до зупинки «вул. Нагірна – Дальні Яківці», далі — пішим ходом по вул. Акад. Квасницького 150 м у західний бік — до межі лісонасаджень.

3. Охоронний номер пам'ятки

Охоронний номер не присвоєно.

4. Дати і номери рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки

Взяття на попередній облік: Рішення позачергової 58-ї сесії 5-го скликання Полтавської міської ради від 21.10.2010 р. «Про затвердження Списку об'єктів культурної спадщини» (п. 5), наказ управління культури Полтавського МБК від 21.01.2011 р. № 17-д «Про затвердження «Списку об'єктів культурної спадщини міста Полтава».

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Лісонасадження.	Насипи над похованнями.	Територія парку садиби М.В. Скліфосовського.

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Група курганів у складі 3-х насипів знаходиться на мисоподібному виступі плато вододілу р. Ворскла та Яківчанського струмка у південно-західній частині селища Дальні Яківці (одного з мікрорайонів Полтави), у надсхиллі над залізницею. Насипи

	розташовані в плані компактним трикутником на відстані 15 – 20 м один від одного, на захід від новозбудованої садиби № 14 по вул. Академіка Квасницького та на південь від садиби № 13 по вул. Курганній. Висота мисоподібного утворення над рівнем заплави струмка — 35 м, абсолютна висота плато поряд із групою у Балтійській системі вимірів — 151,5 м. Кургани займали нагірну частину парку маєтку видатного лікаря і громадського діяча М.В. Скліфосовського (1836 – 1904).																
Характеристика об'єкта	Група у складі 3-х насипів висотою 0,5 – 2,1 м та діаметром 16 – 28 м розташована на східному краю лісонасаджень – залишків парку, за 10 – 30 м від городніх ділянок. Кургани частково задерновані, два — поросли деревами і чагарниками. Обидва більші насипи мають зі всіх боків сліди рівчаків, найбільший — пошкоджений влаштуванням траси велоспуску, середній — рештками бліндажу часу Другої Світової війни. Обміри насипів та характеристика стану їх збереження наводиться нижче у таблиці: <table><tr><th>№ п/п</th><th>Висота (м)</th><th>Діаметр (м)</th><th>Стан насипу</th></tr><tr><td>1</td><td>2,10</td><td>28</td><td>Задернований, напівкулястої у перетині форми, овальний у плані. На вершині міститься невеликий новітній насип заввишки 0,7 м і діаметром 1,5 м. З північно-східного боку помітна округла просіла заглибина від давнього грабіжницького ходу. На полах ростуть старі дерева.</td></tr><tr><td>2</td><td>1,20</td><td>18 x 22</td><td>Зайнятий заростями кущів і дерев, з південно-східного боку в полі — заглибина від бліндажу (2,5 x 5,6 м завглибшки близько 1,5 м). У перетині має оплилу напівкулясту форму, круглий у плані.</td></tr><tr><td>3</td><td>0,50</td><td>16</td><td>Задернований, поріс деревами і кущами. Пласкої сегментоподібної форми у перетині, круглий — у плані, зі слідами заглибини старої досі використовуваної паркової стежки з південного боку.</td></tr></table> Група насипів над похованнями — рештки некрополю скіфського часу — один з кількох наразі збережених археологічних поховальних комплексів у межах міста. Кургани мають меморіальне значення як археологічні об'єкти, що знаходилися на території парку М.В. Скліфосовського. Симптоматично, що наявність курганів у 1990-х рр. призвела до появи у Полтаві окремої вулиці — Курганної, що знаходиться з північного боку від групи.	№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Стан насипу	1	2,10	28	Задернований, напівкулястої у перетині форми, овальний у плані. На вершині міститься невеликий новітній насип заввишки 0,7 м і діаметром 1,5 м. З північно-східного боку помітна округла просіла заглибина від давнього грабіжницького ходу. На полах ростуть старі дерева.	2	1,20	18 x 22	Зайнятий заростями кущів і дерев, з південно-східного боку в полі — заглибина від бліндажу (2,5 x 5,6 м завглибшки близько 1,5 м). У перетині має оплилу напівкулясту форму, круглий у плані.	3	0,50	16	Задернований, поріс деревами і кущами. Пласкої сегментоподібної форми у перетині, круглий — у плані, зі слідами заглибини старої досі використовуваної паркової стежки з південного боку.
№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Стан насипу														
1	2,10	28	Задернований, напівкулястої у перетині форми, овальний у плані. На вершині міститься невеликий новітній насип заввишки 0,7 м і діаметром 1,5 м. З північно-східного боку помітна округла просіла заглибина від давнього грабіжницького ходу. На полах ростуть старі дерева.														
2	1,20	18 x 22	Зайнятий заростями кущів і дерев, з південно-східного боку в полі — заглибина від бліндажу (2,5 x 5,6 м завглибшки близько 1,5 м). У перетині має оплилу напівкулясту форму, круглий у плані.														
3	0,50	16	Задернований, поріс деревами і кущами. Пласкої сегментоподібної форми у перетині, круглий — у плані, зі слідами заглибини старої досі використовуваної паркової стежки з південного боку.														
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на території групи курганів відсутні.																

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

1. Курган № 1.
2. Курган № 2.
3. Курган № 3.

8. Ступінь схоронності об'єкта:

Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Матеріал побудови курганів — чорнозем, складений у дернинах в насипи на поховальними об'єктами. Стан збереження двох курганів групи (№№ 1, 3) — задовільний, ближче до доброго, кургану № 2 — задовільний, не дивлячись на зруйновану частину насипу.

9. Наявність науково-дослідної і науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Матеріали інвентаризації	2013	Мироненко К.М., Супруненко О.Б. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології уп-равл. культури Полтав. ОДА, фонд пам'яткоохор. робіт, спр. 92.
Історико-архітектурний опорний план, спеціальна науково-проектна документація для визначення історичних ареалів та меж і режимів використання зон охорони пам'яток архітектури та містобудування м. Полтава	2013	Вадімов В.М., докт. архітектури, проф. (наук. керівник), Поштаренко Ю.Г., Халепа С.Я., Супруненко О.Б., Мироненко К.М. та ін. (Український ДНДПІ «Укр-НДІпроектреставрація», Управління з питань містобудування та архітектури виконкому Полтавської міськради, Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Затверджений рішенням позачергової 37-ї сесії шостого скликання Полтавської міської ради від 27.12.2013 р.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	В ході обстежень курганів археологічні матеріали не виявлені.
Бібліографічні матеріали	Супруненко О.Б. До укладання реєстру пам'яток археології території міста Полтава // Охорона та дослідження пам'яток археології: матер. 7-го наук.-практ. семінару: зб. наук. ст. — Полтава: Техсервіс, 2006. — С. 10.

11. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

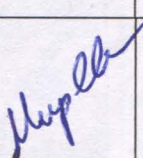
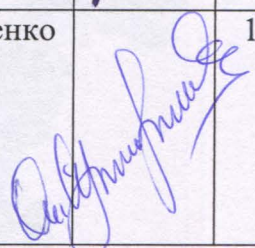
Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Графічні матеріали</i>			
1. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів. Картосхема місцезнаходження.	1	2013	Коверко А.В.
2. Полтава, м., Яківці с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів. Карта з місцем розташування.	1	2013	Коверко А.В.
3. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група	1	2013	Коверко А.В., Мироненко К.М.

курганів. Детальна карта розміщення археологічних об'єктів (основа: Ген. штаб, Полтава. — М- 36-94-А-а. — Сост. местн. на 1986 р. — М., 1990).			
4. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів. Генеральний план із позначенням розроблюваних охоронних зон курганів.	1	2014	Супруненко О.Б., Коверко А.В.
Фотофіксація			
5. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів на космічному фотознімку. Програма «Google Earth».	1	2014	Коверко А.В., Шерстюк В.В.
6. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів. Насип № 1. З північного заходу – заходу.	1	2014	Супруненко О.Б.
7. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів. Насип № 2. З північного заходу.	1	2014	Супруненко О.Б.
8. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів. Насип № 3. З півдня.	1	2010	Супруненко О.Б.

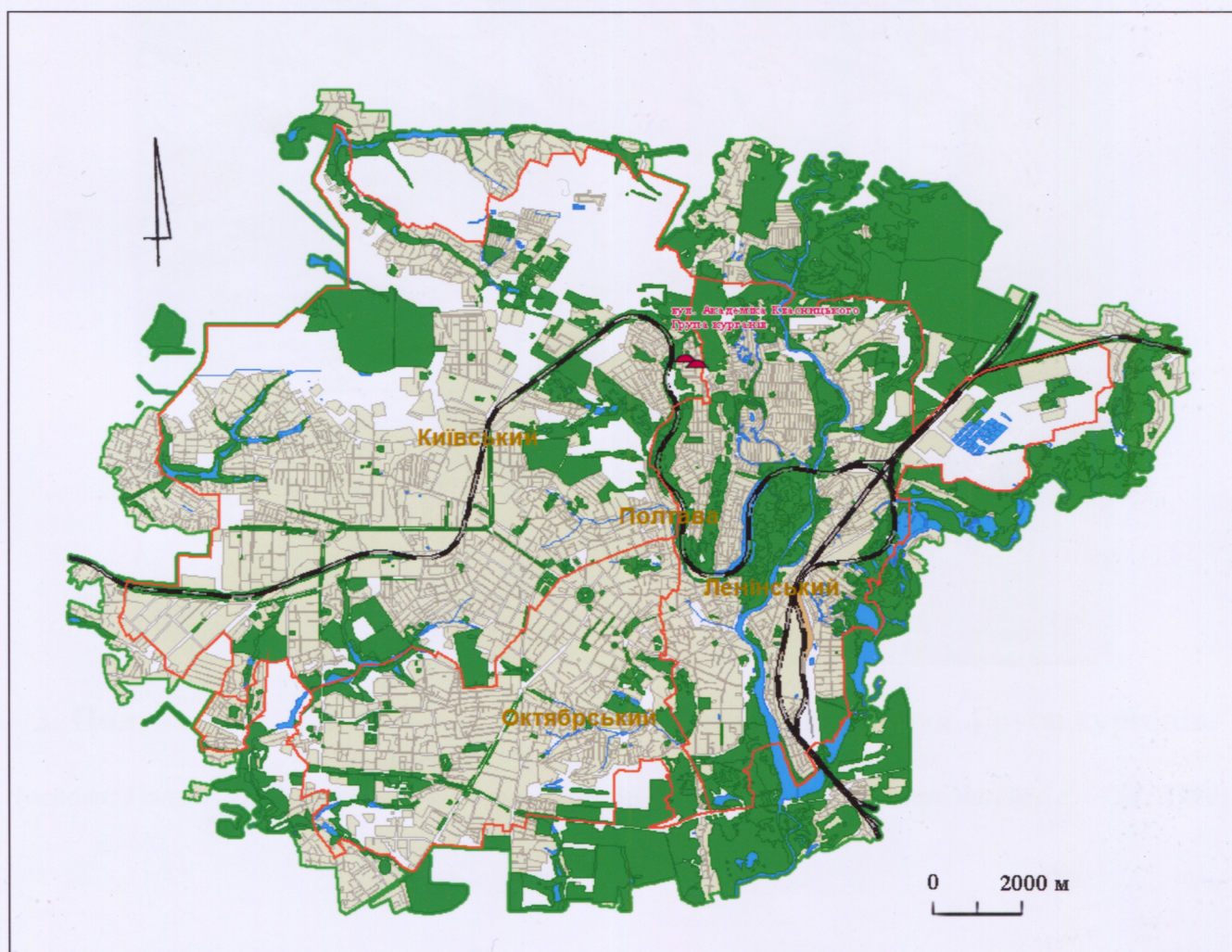
Облікову картку склали:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Завідуючий відділом Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА	спеціаліст	К.М. Мироненко		17.01.2014
Заступник директора ДП НДЦ «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України по Полтавській обл., заслужений працівник культури України	кандидат історичних наук, старший науковий співробітник	О.Б. Супруненко		17.01.2014

Керівник органу охорони культурної спадщини —
Начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації
Г.І. Фасій
 (ініціали, прізвище, підпис, печатка)

1-2. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул.
Група курганів. Картосхема місцезнаходження і
карта з місцем розташування.

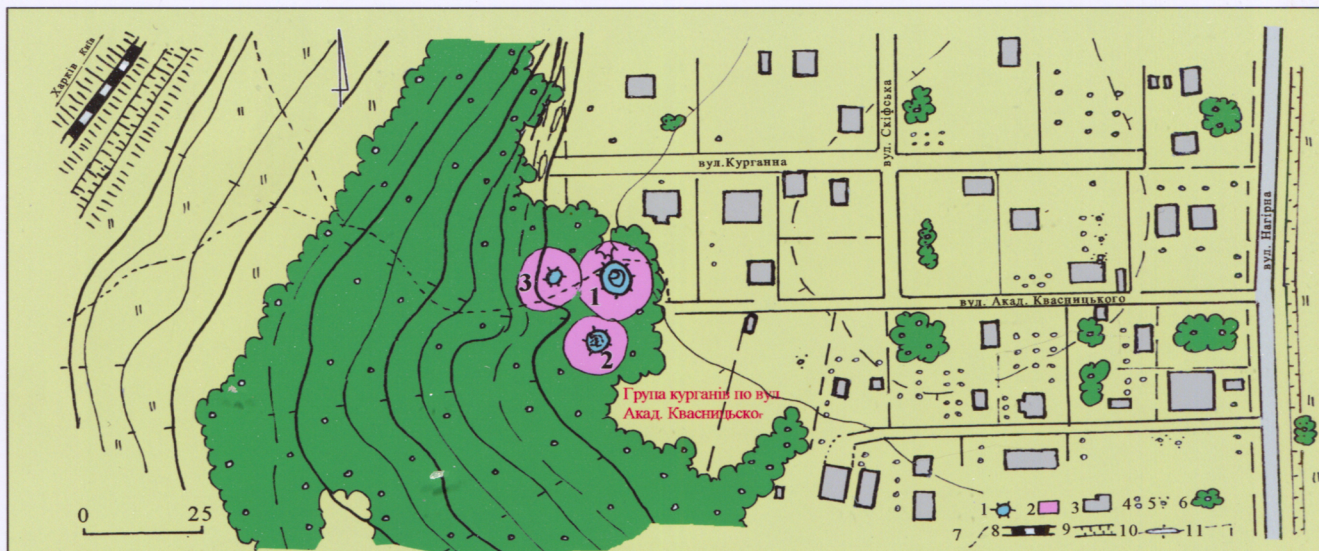

3. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів.
Детальна карта розташування.

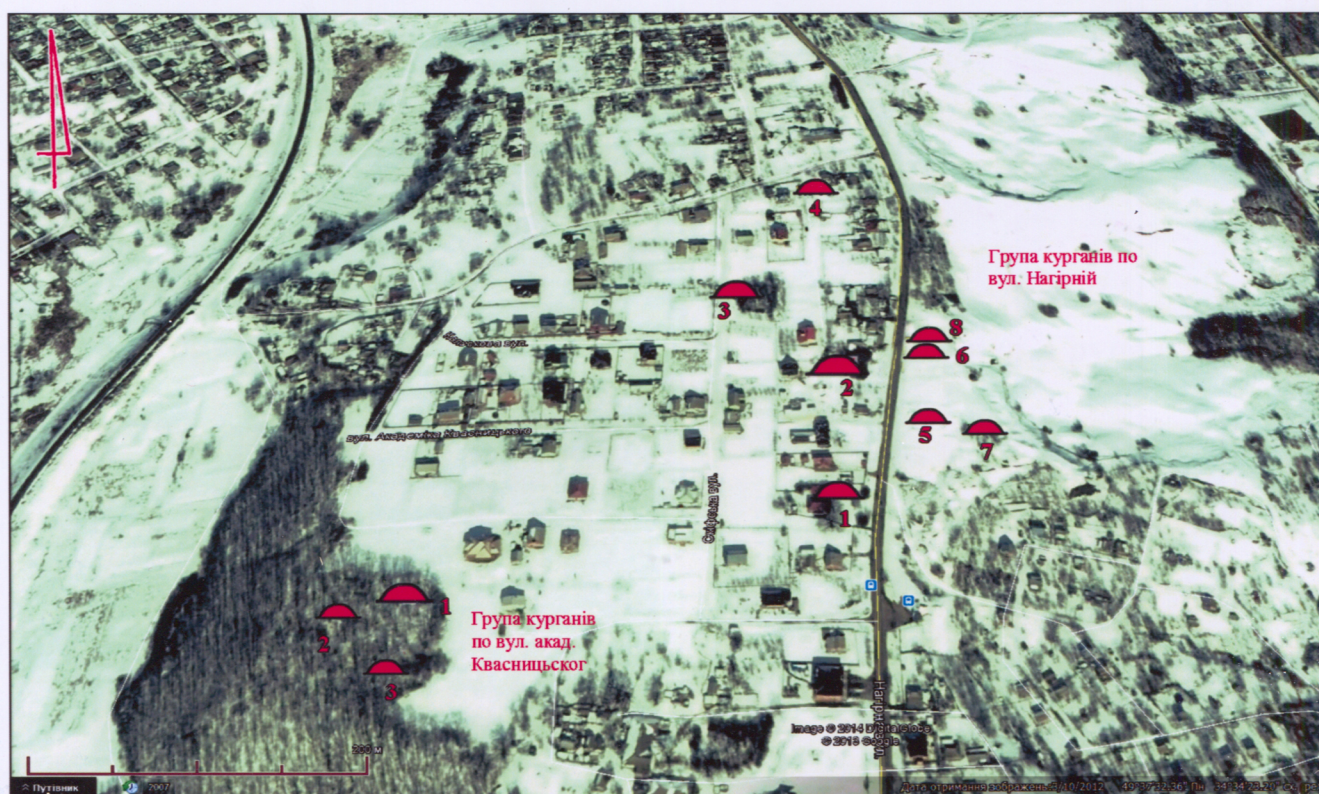
(основа: Генеральний штаб. — Полтава. — М- 36-94-А-а. — Сост. местн. на 1986 г. — М., 1990).

4. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів. Генеральний план із позначенням розроблюваних охоронних зон курганів. Умовні позначення: 1 – курган; 2 – охоронна зона; 3 – новітня забудова; 4 – старі глиняні кар'єри; 5 – лісонасадження; 6 – будівлі, зведені до 1980-х рр.

5. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів на космічному фотознімку. Програма «Google Earth».

6. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів.
Насип № 1. З північного заходу – заходу.

7. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів.
Насип № 2. З північного заходу.

8. Полтава, м., Яківці, с-ще, Академіка Квасницького вул. Група курганів.
Насип № 3. З півдня.

«Затверджую»

Начальник управління
культури Полтавської
обласної державної
адміністрації

Фасій Г.І.

16 грудня 2013 р.

АКТ

обстеження технічного стану об'єкта археології

— групи курганів по вул. Академіка Квасницького у м. Полтаві.

м. Полтава

16 грудня 2013 р.

Ми, що нижче підписалися, — директор Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Кулатова І.М., завідуючий відділом Центру Мироненко К.М., завідуючий відділом Центру Шерстюк В.В., провідний науковий співробітник Центру Супруненко О.Б., склали цей акт про те, що цього числа проведене обстеження технічного стану археологічного об'єкта — групи курганів по вул. академіка Квасницького в м. Полтаві.

Внаслідок обстежень об'єкта археології встановлено:

I. Місце розташування об'єкту.

1. м. Полтава, Полтавська міська рада, Київський район, с-ще Дальні Яківці, південно-західна частина, над долиною Яківчанського струмка, у лісовому масиві, за 0,6 км на південний захід від Яківчанського шляхопроводу через залізницю «Київ – Харків».

Географічні координати об'єктів комплексу:

№ п/п	Координати умовних центрів насипів, градуси, мінути, секунди (datum WGS 84)	
	N	O
1	49°37'20,975"	34°34'24,276"
2	49°37'20,910"	34°34'22,890"
3	49°37'19,769"	34°34'24,179"

Група курганів у складі 3-х насипів знаходиться на мисоподібному виступі плато вододілу р. Ворскла і Яківчанського струмка у південно-західній частині селища Дальні Яківці (одного з мікрорайонів Полтави), у надсхиллі над залізницею.

Насипи розташовані в плані компактним трикутником на відстані 10 – 60 м один від одного, на захід від новозбудованої садиби № 14 по вул. Академіка Квасницького та на південь від садиби № 13 по вул. Курганній.

II. Загальний стан об'єкту.

2. Група у складі 3-х насипів висотою 0,5-2,1 м та діаметром 16-28 м розташована на східному краю лісонасаджень – залишків парку, за 5 – 30 м від

городніх ділянок. Кургани частково задерновані, два — поросли деревами і чагарниками. Обидва більші насипи мають зі всіх боків сліди рівчаків, найбільший — пошкоджений влаштуванням траси велоспуску, середній — рештками бліндажа часу Другої Світової війни.

Група насипів над похованнями — рештки некрополю скіфського часу — один з кількох наразі збережених археологічних поховальних комплексів у межах міста. Кургани мають меморіальне значення як археологічні об'єкти, що знаходилися на території парку М.В. Скліфосовського.

Група курганів пропонується до включення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України в якості об'єкта археології місцевого значення за рішенням позачергової 58-ї сесії 5-го скликання Полтавської міської ради від 21.10.2010 р. «Про затвердження Списку об'єктів культурної спадщини» (п. 9) та наказом управління культури Полтавського МВК від 21.01.2011 р. № 17-д «Про затвердження «Списку об'єктів культурної спадщини міста Полтава».

Акт складений у 4-х примірниках.

Підписи:

Директор Центру

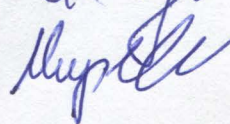
Завідуючий відділом

Завідуючий відділом

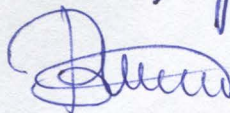
Повідний науковий співробітник

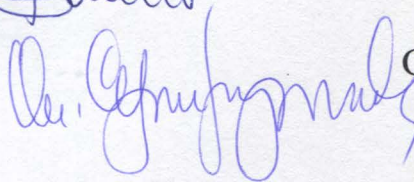
І.М. Кулатова

К.М. Мироненко

В.В. Шерстюк

О.Б. Супруненко

